

het Evangelie naar
++ ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ ++
JOHANNES
Ο ΛΟΓΟΣ· ΟΥΤΟC ΗΝ ΕΝ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣ
ΤΟΝ ΘΕΟΝ· ΠΑΝΤΑ ΔΙ' ΑΥΤΟΥ ΕΓΕ
ΝΕΤΟ ΚΑΙ ΧΩΡΙC ΑΥΤΟΥ ΕΓΕΝΕΤΟ
ΟΥΔΕ ΕΝ· Ο ΓΕ ΓΟΝ ΕΝ ΕΝ ΑΥΤΩ
ΖΩΗ ΗΝ ΚΑΙ Η ΖΩΗ ΗΝ ΤΟ ΟΥC
ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

studie 58

een lege cocon!
Johannes 20:1-10

24 maart 2020
Rijnsburg

terugblik op laatste bijbelstudie:

- over Jezus' sterven;
- de bijzonderheid van de verhouding 1:4
  - Jezus in het midden van 4 kruisen;
  - één kledingstuk (Jezus' nalatenschap) verloot onder 4 soldaten;
  - één anonieme discipel die Jezus' rol overneemt te midden van 4 vrouwen (Maria's);

terugblik op laatste bijbelstudie:

- over Jezus' sterven;
- de bijzonderheid van de verhouding 1:4
  - Jezus in het midden van 4 kruisen;
  - één kledingstuk (Jezus' nalatenschap) verloot onder 4 soldaten;
  - één anonieme discipel die Jezus' rol overneemt te midden van 4 vrouwen (Maria's);
- Jezus' beenderen niet gebroken maar geslacht door een soldaat die hem had doorstoken;
- Jezus gelegd in een nieuw graf: de Eersteling...!

Johannes 20

¹ Echter op dag één van de sabbatten...

- ❑ niet slechts: de eerste dag van de week;
- ❑ maar dag één van de sabbatten-telling:
  - de dag van de eerstelingschoof van de gerstoogst

TH	ΔΕ	ΜΙΑ	ΤΩΝ	ΣΑΒΒΑΤΩΝ
<i>in-de</i>	<i>echter</i>	<i>één</i>	<i>van-de</i>	<i>sabbatten</i>
op de	En	eerste dag	der	week

Johannes 20

¹ Echter op dag één van de sabbatten
kwam Maria de Magdaleense...

aanvankelijk in gezelschap met enkele andere vrouwen: Maria van Jabobus, Johanna, Salomé (Mar.16:1) en mrs. x (Luc.10:1)

ΜΑΡΙΑ	Η	ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ	ΕΡΧΕΤΑΙ	ΠΡΩΙ	ΚΟΤΙΑΣ	ΕΤΙ	ΟΥΧΗ
Maria	de	Magdaleense	(zij)-komt~	vroeg-in-de-morgen	van-donker	nog	zijnde
Maria	van	Magdala	ging	vroeg	terwijl... ..donker	nog	het... ..was

Johannes 20

¹ Echter op dag één van de sabbatten kwam Maria de Magdaleense...

- ☐ = van Magadala, een plaats aan de westelijke kant van het meer van Genesaret;
- ☐ was Jezus gevolgd met enkele andere genezen vrouwen vanuit Galilea (Luc.8:2);
- ☐ Lucas meldt over haar dat zeven demonen van waren uitgeworpen (Luc.8:2).
- ☐ eerder aanwezig bij het kruis (19:25) en de begrafenis (Mar.15:47);

ΜΑΡΙΑ	Η	ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ	ΕΡΧΕΤΑΙ	ΠΡΩΙ	ΚΟΤΙΑΣ	ΕΤΙ	ΟΥΧΗ
Maria	de	Magdaleense	(zij)-komt	vroeg-in-de-morgen	van-donker	nog	zijnde
Maria	van	Magdala	ging	vroeg	terwijl... ..donker	nog	het... ..was

Johannes 20

¹ Echter op dag één van de sabbatten kwam Maria de Magdaleense, vroeg in de morgen, terwijl het nog donker was naar de graftombe...

namelijk "om het graf te beschouwen" (Mat.28:1) en om Jezus met de eerder gekochte specerijen (Mar.16:1; Luc.24:1) te zalven.

ΜΑΡΙΑ	Η	ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ	ΕΡΧΕΤΑΙ	ΠΡΩΙ	ΚΟΤΙΑΣ	ΕΤΙ	ΟΥΧΗ
Maria	de	Magdaleense	(zij)-komt~	vroeg-in-de-morgen	van-donker	nog	(zij)nde
Maria	van	Magdala	ging	vroeg	terwijl... ..donker	nog	het... ..was

ΕΙΣ	ΤΟ	ΜΝΗΜΕΙΟΝ
tot-in	het	grafgewelf
naar	het	graf

Johannes 20

¹ ... en zag de steen
weggenomen van de graftombe.

"een grote steen" (Mat.27:60)
"zeer groot" (Mar.16:4)

ΚΑΙ	ΒΛΕΠΕΙ	ΤΟΝ	ΛΙΘΟΝ	ΗΡΜΕΝΟΝ	ΕΚ	ΤΟΥ	ΜΝΗΜΕΙΟΥ
en	ⁱzij-bekijkt	de	steen	ˆweggenomen-zijnde~	van-uit	het	grafgewelf
en	zij zag	de	steen	weggenomen	van	het	graf

Johannes 20

¹ ... en zag de steen
weggenomen van de graftombe.

Matteüs 28:2

En let op: er kwam een grote aardbeving
want een boodschapper van de Heer daalde
af uit de hemel en kwam nader en
wentelde de steen en zette zich daar op.

Niet om Jezus uit te laten,
maar om mensen binnen te laten!

ΚΑΙ	ΒΛΕΠΕΙ	ΤΟΝ	ΛΙΘΟΝ	ΗΡΜΕΝΟΝ	ΕΚ	ΤΟΥ	ΜΗΤΗΡΙΟΥ
en	↑zij-bekijkt	de	steen	↑weggenomen-zijnde~	van-uit	het	grafgewelf
en	zij zag	de	steen	weggenomen	van	het	graf

Johannes 20

² Zij rende dan
en zij kwam bij Simon Petrus
en de andere discipel
van wie Jezus veel hield...

*die kennelijk niet ver van het graf
hadden overnacht - ergens op de
Olijfberg waar Jezus was gekruisigd*

ΤΡΕΧΕΙ ΟΥΝ ΚΑΙ ΕΡΧΕΤΑΙ ΠΡΟΣ ΣΙΜΩΝΑ ΠΕΤΡΟΝ

!zij-rent dan en |(zij)-komt~ naar-toe Simon Petrus

IJlings dan _ kwam zij bij Simon Petrus

ΚΑΙ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΛΛΟΝ ΜΑΘΗΤΗΝ ΟΝ ΕΦΙΛΕΙ Ο ΙΗΣΟΥΣ

en naar-toe de andere leerling die ~(hij)-hield-veel-van de Jezus

en bij de andere discipel dien liefhad _ Jezus

Johannes 20

2 Zij rende dan
en zij kwam bij Simon Petrus
en de andere discipel
van wie Jezus veel hield...

*weer die cryptische omschrijving:
een hint naar de auteur*

ΤΡΕΧΕΙ ΟΥΝ ΚΑΙ ΕΡΧΕΤΑΙ ΠΡΟΣ ΣΙΜΩΝΑ ΠΕΤΡΟΝ

!zij-rent dan en !(zij)-komt~ naar-toe Simon Petrus

IJlings dan _ kwam zij bij Simon Petrus

ΚΑΙ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΛΛΟΝ ΜΑΘΗΤΗΝ ΟΝ ΕΦΙΛΕΙ Ο ΙΗΣΟΥΣ

en naar-toe de andere leerling die ~(hij)-hield-veel-van de Jezus

en bij de andere discipel dien liefhad _ Jezus

Johannes 20

² ... en zij zei tot hen:
ze namen de Heer weg uit de graftombe
en wij weten niet
waar zij hem hebben geplaatst.

niet: Jezus' stoffelijk overschot...

ΚΑΙ	ΛΕΓΕΙ	ΑΥΤΟΙΣ	ΗΡΑΝ		ΤΟΝ	ΚΥΡΙΟΝ	ΕΚ	ΤΟΥ	ΜΗΝΗΜΕΙΟΥ
en	zij-zegt	tot-hen	zij-nemen-weg		de	Heer	van-uit	het	grafgewelf
en	zeide	tot hen	Zij hebben... ..weggenomen	de	Here	uit	het	graf	

ΚΑΙ	ΟΥΚ	ΟΙΔΑΜΕΝ		ΠΟΥ	ΕΘΗΚΑΝ		ΑΥΤΟΝ
en	niet	wij-hebben-waargenomen	waar?	zij-plaatsen		hem	
en	niet	wij weten	waar	zij... ..hebben neergelegd	Hem		

Johannes 20

² ... en zij zei tot hen:
ze namen de Heer weg uit de graftombe
en wij weten niet
waar zij hem hebben geplaatst.

Maria heeft niet in het graf gekeken - ze gaat uit van grafschennis (van de soldaten?)

ΚΑΙ	ΛΕΓΕΙ	ΑΥΤΟΙΣ	ΗΡΑΝ	ΤΟΝ	ΚΥΡΙΟΝ	ΕΚ	ΤΟΥ	ΜΗΤΡΕΙΟΥ
en	zij-zegt	tot-hen	-zij-nemen-weg	de	Heer	van-uit	het	grafgewelf
en	zeide	tot hen	Zij hebben... ..weggenomen	de	Here	uit	het	graf

ΚΑΙ	ΟΥΚ	ΟΙΔΑΜΕΝ	ΠΟΥ	ΕΘΗΚΑΝ	ΑΥΤΟΝ
en	niet	wij-hebben-waargenomen	waar?	-zij-plaatsen	hem
en	niet	wij weten	waar	zij... ..hebben neergelegd	Hem

Johannes 20

² ... en zij zei tot hen:
ze namen de Heer weg uit de graftombe
en wij weten niet
waar zij hem hebben geplaatst.

*Maria was dus vergezeld door minimaal
één van de eerder genoemde dames*

ΚΑΙ	ΛΕΓΕΙ	ΑΥΤΟΙΣ	ΗΡΑΝ	ΤΟΝ	ΚΥΡΙΟΝ	ΕΚ	ΤΟΥ	ΜΗΤΕΙΟΥ
en	zij-zegt	tot-hen	-zij-nemen-weg	de	Heer	van-uit	het	grafgewelf
en	zeide	tot hen	Zij hebben... ..weggenomen	de	Here	uit	het	graf

ΚΑΙ	ΟΥΚ	ΟΙΔΑΜΕΝ	ΠΟΥ	ΕΘΗΚΑΝ	ΑΥΤΟΝ
en	niet	wij-hebben-waargenomen	waar?	-zij-plaatsen	hem
en	niet	wij weten	waar	zij... ..hebben neergelegd	Hem

Johannes 20

³ Petrus dan ging naar buiten
en de andere discipel
en zij kwamen bij de graftombe.

nl. van waar ze kennelijk hadden overnacht

- *van Petrus was niets meer gezegd sinds zijn verloochening (drie dagen eerder)*

ΕΞΗΛΘΕΝ	ΟΥΝ	Ο	ΠΕΤΡΟΣ	ΚΑΙ	Ο	ΑΛΛΟC	ΜΑΘΗΤΗC
~(hij)-ging-naar-buiten	dan	de	Petrus	en	de	andere	leerling
ging op weg	dan	_	Petrus	en ook	de	andere	discipel

ΚΑΙ	ΗΡΧΟΝΤΟ	ΕΙC	ΤΟ	ΜΝΗΜΕΙΟΝ
en	~zij-kwamen~	tot-in	het	grafgewelf
en	zij begaven zich	naar	het	graf

Johannes 20

⁴ En de twee nu renden samen,
en de andere discipel
liep sneller vooruit dan Petrus
en kwam als eerste bij de graftombe.

ΕΤΡΕΧΟΝ	ΔΕ	ΟΙ ΔΥΟ	ΟΜΟΥ	ΚΑΙ	Ο	ΑΛΛΟΣ	ΜΑΘΗΤΗΣ	ΠΡΟΕΔΡΑΜΕΝ
-(zij)-renden	echter	de twee	tezamen	en	de andere	leerling	-(hij)-loopt-vooruit	
liepen... ..snel voort	en	die twee	samen	en	de andere	discipel	liep vooruit	

ΤΑΧΙΟΝ	ΤΟΥ	ΠΕΤΡΟΥ	ΚΑΙ	ΗΛΘΕΝ	ΠΡΩΤΟΣ	ΕΙΣ	ΤΟ	ΜΝΗΜΕΙΟΝ
sneller	van-de	Petrus	en	-(hij)-kwam	eerste	tot-in	het	grafgewelf
sneller	dan	Petrus	en	kwam	het eerst	aan	het	graf

Johannes 20

5 En hij bukte

en en zag de linnen windsels liggen.
Maar hij ging niet naar binnen.

*of omdat alleen de ingang laag was of
omdat heel het graf lager lag dan de grond*

ΚΑΙ	ΠΑΡΑΚΥΨΑΣ	ΒΛΕΠΕΙ	ΚΕΙΜΕΝΑ	ΤΑ	ΟΘΟΝΙΑ
en	bukkende-om-te-kijken	hij-bekijkt	liggende~	de	linnen-windsels
en	zich vooroverbuigende	zag hij	liggen	de	linnen windsels

Johannes 20

5 En hij bukte
en en zag de linnen windsels liggen.
Maar hij ging niet naar binnen.

*zodat er kennelijk geen sprake was
geweest van lijkroof:*

- *bij lijkroof zouden de windsels met het lichaam zijn meegenomen;*
- *hij zag een cocon: windsels die met honderd pond (= 33 kg!) specerijen waren bereid.*

ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΥΨΑΣ

en *bukkende-om-te-kijken*

en zich vooroverbuigende

ΒΛΕΠΕΙ

hij-bekijkt

zag hij

ΚΕΙΜΕΝΑ

liggende~

liggen

ΤΑ ΟΘΟΝΙΑ

de *linnen-windsels*

de linnen windsels

Johannes 20

5 En hij bukte
en zag de linnen windsels liggen.
Maar hij ging niet naar binnen.

wellicht omdat hij gerustgesteld
was: geen lijkroof

OY MENTOI EICHAΘEN

niet niettemin ~~hij-kwam-binnen~~

niet echter hij ging... ..naar binnen

Johannes 20

⁶ Simon Petrus dan, die hem volgde,
ging de graftombe binnen
en zag de linnen windsels liggen,

ΕΡΧΕΤΑΙ	ΟΥΝ	ΚΑΙ	ΣΙΜΩΝ	ΠΕΤΡΟΣ	ΑΚΟΛΟΥΘΩΝ	ΑΥΤΩ
(hij)-komt~	dan	ook	Simon	Petrus	volgende	hem
kwam	dan	ook	Simon	Petrus	volgende	hem

ΚΑΙ	ΕΙΣΗΛΘΕΝ	ΕΙΣ	ΤΟ	ΜΝΗΜΕΙΟΝ
en	~hij-kwam-binnen	tot-in	het	grafgewelf
en	hij ging... ...binnen	_	het	graf

Johannes 20

6 Simon Petrus dan, die hem volgde,
ging de graftombe binnen
en zag de linnen windsels liggen,

ΚΑΙ	ΘΕΩΡΕΙ	ΤΑ	ΟΘΟΝΙΑ	ΚΕΙΜΕΝΑ
en	hij-aanschouwt	de	linnen-windsels	liggende~
en	zag	de	windsels	liggen

Johannes 20

7 en de zweetdoek die op zijn hoofd was,
lag niet bij de linnen windsels
maar er los van,
gewikkeld in één [andere] plaats.

XXX

ΚΑΙ	ΤΟ	ΣΟΥΔΑΡΙΟΝ	Ο	ΗΝ	ΕΠΙ	ΤΗΣ	ΚΕΦΑΛΗΣ	ΑΥΤΟΥ
en	de	zweetdoek	die	-(het)-was	op	het	hoofd	van-hem
maar	de	zweetdoek	die	geweest was	op	_	hoofd	zijn

ΟΥ	ΜΕΤΑ	ΤΩΝ	ΟΘΟΝΙΩΝ	ΚΕΙΜΕΝΟΝ
niet	met	de	linnen-windsels	liggende~
niet	bij	de	windsels	zag hij... ..liggen

Johannes 20

7 en de zweetdoek die op zijn hoofd was,
lag niet bij de linnen windsels
maar er los van,
gewikkeld in één [andere] plaats.

ΑΛΛΑ	ΧΩΡΙΣ	ΕΝΤΕΤΥΛΙΓΜΕΝΟΝ	ΕΙΣ	ΕΝΑ	ΤΟΤΟΝ
maar	los-van	in-een-rol-gewikkeld-zijnde~	tot-in	één	plaats
doch	terzijde	opgerold	op	een andere	plaats

Johannes 20

⁸ De andere discipel dan ging ook binnen,
die als eerste kwam bij de graftombe
en hij nam waar en geloofde.

nl. een lege cocon!

TOTE	OYN	EICHAΘEN	KAI	O	ΔΛΛOC	ΜΑΘΗΤHC	O
op-dat-moment	dan	-(hij)-kwam-binnen	ook	de	andere	leerling	degene
Toen	_	ging... ..naar binnen	ook	de	andere	discipel	die

ΕΛΘΩΝ	ΠΡΩΤOC	ΕΙC	ΤO	ΜΝΗΜΕΙON	KAI	ΕΙΔΕΝ	KAI	ΕΠΙCΤΕΥCΕΝ
komende	eerst	tot-in	het	grafgewelf	en	-(hij)-nam-waar	en	-(hij)-geloof
gekomen was	het eerst	aan	het	graf	en	hij zag het	en	geloofde

Johannes 20

8 De andere discipel dan ging ook binnen,
die als eerste kwam bij de graftombe
en hij nam waar en hij geloofde.

Johannes wel, Petrus nog niet:

- *even later wordt aan de vrouwen opgedragen te berichten over de opstanding "aan de broeders... en aan Petrus" (Mar.16:7)*
- *Petrus zou later nog weer teruggaan voor een double-check (Luc.24:12);*
- *Petrus werd overtuigd doordat Christus aan hem is verschenen (Luc.24:24; 1Kor.15:5)*

ΕΛΘΩΝ	ΠΡΩΤΟΣ	ΕΙΣ	ΤΟ	ΜΝΗΜΕΙΟΝ	ΚΑΙ	ΕΙΔΕΝ	ΚΑΙ	ΕΠΙΣΤΕΥΣΕΝ
komende	eerst	tot-in	het	grafgewelf	en	hij-nam-waar	en	hij-geloofte
gekomen was	het eerst	aan	het	graf	en	hij zag het	en	geloofde

Johannes 20

⁹ Want zij kenden de Schrift nog niet dat hij uit de doden moest opstaan.

hoewel ook Jezus daar diverse keren uitdrukkelijk over had gesproken (b.v. in Mat.16:21; 17:23; 20:19)

ΟΥΔΕΠΩ	ΓΑΡ	ΗΔΕΙCΑΝ	ΤΗΝ	ΓΡΑΦΗΝ
tot-nu-toe-nog-niet	want	zij-hadden-waargenomen	de	Schrift
nog niet	want	zij kenden	de	Schrift

ΟΤΙ	ΔΕΙ	ΑΥΤΟΝ	ΕΚ	ΝΕΚΡΩΝ	ΑΝΑCΤΗΝΑΙ
dat	het-is-bindend	hem	van-uit	doden	op-te-staan
dat	moest	Hij	uit	de doden	opstaan

Johannes 20

¹⁰ De discipelen dan,
gingen weer naar hun huis.

*lett. naar zichzelf
> hun eerder verblijfplaats*

ΔΠΗΛΘΟΝ	ΟΥΝ	ΠΑΛΙΝ	ΠΡΟΣ	ΑΥΤΟΥΣ	ΟΙ	ΜΑΘΗΤΑΙ
(zij)-gingen-weg	dan	weer	naar-toe	zichzelf	de	leerlingen
gingen	dan	weder	naar	huis	De	discipelen